

Af denna anledning, och med fästadt afseende å hvæd som förut i frågan förkommit, får jag härmed vördsammast hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte besluta och hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att, så snart vid båtsmanshållet någon ledighet inträffar, ny rekrytering icke måtte företagas, utan att nummer efter nummer ställes tills vidare på vakans; och att de inflytande vakansafgifterna användas dels till förhyrning af nödigt och dugligt sjöfolk för flottans behof, dels till ökning af flottans materiel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1872.

J. Rundbäck.

N:o 133.

Af Herr J. A. Åstrand: Angående löneförhöjning åt landtmäterifiskalen.

Om det är sanning, att »arbetaren är sin lön värd», så föreställer jag mig, att denna sats ännu mer skall hafva sin tillämpning för den, som har icke allenast ett träget arbete, utan äfven ett sådant som anses motbjudande, svårt och ansvarsfullt. Arbeten eller göromål af sådan art åligga landtmäterifiskalen, för hvilken Kongl. Maj:t fördenskull, dock utan framgång, under sistlidne riksdag åskade en löneförhöjning af 600 riksdaler, så att hans lön, nu utgående med 2,400 riksdaler, måtte förhöjas till 3,000 riksdaler; och hade Kongl. Maj:t såsom skäl för den åskade lönetillökningen hufvudsakligen anfört, att den nuvarande lönen vore otillräcklig för en anständig bergning, att löneförmånerna genom nya lagstadganden högst betydligt nedgått, eller från 4,000 R:dr till 2,839 R:dr 50 öre, under det lefnadskostnaderna i hufvudstaden ganska anmärkningsvärdt ökats, att denne tjänsteman, som tillföre varit af-

lönad ungefärligen lika med landtmäteri-sekreteraren, som nu har 3,500 R:dr, och öfveringenjören, hvilken åtnjuter 3,000 R:dr, samt nära dubbelt så mycket som aktuarien i General-landtmäteri-kontoret, hvilken fått sin lön uppsatt till 2,500 R:dr, *nu hade betydligt ringare inkomst än någon af dem, att landtmäteri-fiskalens göromål icke på sednare åren minskats, och att någon minskning deraf ej heller kunde för den närmaste framtiden förväntas, samt att tjänstens samvetsgranna och ordentliga skötande upptog tjänsteinnehafvarens hela tid.* Vidare ådagalades under diskussionen i frågan vid sistlidne riksdag, att landtmäteri-fiskalens göromål bland annat innefattar granskning af landtmätarnes betydliga räkningar för skiftesåtgärder, hvilken granskning delegarne i skifteslagen i allmänhet icke äro i stånd att sjelfve verkställa, hvadan det mycket berodde på landtmäteri-fiskalen huru allmänheten betjenades, hvarföre denne tjänsteman icke borde vara dåligt aflönad, eller åtminstone skulle kunna påräkna en inkomst, som betryggade hans bergning, hvartill antagligen erfordrades omkring 3,500 R:dr årligen, eller samma belopp som åtnjutes af hans vederlikar i andra styrelser och embetsverk, hvarjemte blifvit erinradt, att en tjänsteman, hvilken innehar ett sådant åklagarekall som landtmäteri-fiskalens, borde genom tillräcklig aflöning göras fullkomligt oberoende, emedan det låge stor makt uppå, att denne tjänsteman med strängt oveld iakttog allmänhetens rätt vid den granskning af landtmäteriförrättningar, som honom tillkomme att verkställa och hvilken icke af många kunde utföras.

De skäl, som å andra sidan anfördes och högt accentuerades för afslag å den ofvannämnda nådiga propositionen om löneförhöjning åt landtmäteri-fiskalen, voro blott några få, eller *att*, enär landtmätarnes göromål i landsorten med laga skiftena i väsentlig grad reducerats, minskning i landtmäteri-fiskalens arbete blefve att emotse och *att*, enär den äskade förhöjningen i lönen begärts derföre, att sportelinkomsterna minskats till en obetydlighet emot förr, då de utgjorde omkring 1,300 R:dr, arbetet i förhållande dertill borde hafva lättats, samt *att*, då en reorganisation af embetsverken vore förestående, det ville synas att löneförhöjningar åt tjänstemännen derförrinnan vore okloka medgifvanden. Dessa och andra anförda skäl blefvo dock grundligt vederlagda sistlidne riksdag, och vederläggas jemväl nu ytterligare uti generaldirektörens för landtmäteriet sednaste underdåniga embetsberättelse, eller den för år 1870, hvaraf inhemtas, att såväl landtmäteri-styrelsens som landtmäteri-fiskalens och landtmätarnes i orterna göromål till antal och omfång varit större år 1870 än under åren 1866, 1867 och 1869, sannolikt, såsom generaldirektören yttrar sig, till följd af 1870 års goda gröda, af hvilket således jemväl framgår, att landtmäteri-kontorets tjänstemäns göromål stå i beroende af den allt mer och mer stigande kulturen inom landet, men icke, såsom antaget blifvit, af laga skiftenas aftagande.

Mitt hufvudskäl för beviljande af en löneförhöjning åt landtmäteri-fiskalen är dock, att staten — enär den, likasom den enskilde nu vanligen gör, bör aflöna sina tjenare så, att de må hafva sin anständiga bergning, men icke, oroade af ekonomiska bekymmer, nödgas draga sin uppmärksamhet och sina krafter åt främmande syssel-

sättningar för anskaffande af sitt nödtorftiga uppehälle — att staten, säger jag, för iakttagande af sin egen värdighet och fördel, icke må låta komma sig obillighet och orättvisa till last; och som, enligt hvad känt och erkänt är samt vidare här ofvan anförts, landtmäteri-fiskalen är missgynnad och lider orättvisa, enär han, som tillföre haft högre löneförmåner, men numera, genom nya strafflagens bestämmelse, att åklagarens bötesandelar skola tillfalla kronan, åtnjuter mindre inkomster än både hans vederlikar och till och med dem, som innehafva lägre tjänstegrad än han, utan att hans göromål lättats eller minskats; så och alldenstund den honom nu bestådda lönen af 2,400 R:dr är alldeles otillräcklig för bestridande af nu för tiden erforderliga lefnadskostnader i hufvudstaden, föranlåtes jag, jemväl med afseende å tjänstens framstående vigt och å olämpligheten att, med anledning af en för ringa aflöning, mana dess innehafvare att för lifsuppehälle egna sina för tjänstegöromålen väl behöfliga krafter åt andra sysselsättningar, vördsamt anhålla,

att Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t under sistlidne lagtima riksdag äskade, måtte bevilja landtmäteri-fiskalen en behöflig löneförhöjning af 600 riksdaler riksmünt årligen.

Om remiss till Stats-Utskottet får jag lika vördsamt anhålla.

Stockholm den 24 Januari 1872.

J. A. Åstrand.